

СЛУЖБЕНИ ВОЈНИ ЛИСТ

БРОЈ 17

Београд, 4. мај 2022.

ГОДИНА СХХХХИ

Цена овог броја је 303 динара
Годишња претплата је 15.174 динара

230.

На основу члана 56. Правилника о метролошкој делатности у области одбране („Службени војни лист”, број 19/18), помоћник министра одбране за материјалне ресурсе прописује

У П У Т С Т В О

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА УПУТСТВА О СПРОВОЂЕЊУ ОДРЕДАБА ПРАВИЛНИКА О МЕТРОЛОШКОЈ ДЕЛАТНОСТИ У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ

- У Упутству о спровођењу одредаба Правилника о метролошкој делатности у области одбране („Службени војни лист”, број 17/20), у тачки 8. став 3. реч: „својства” замењује се речју: „карактеристика”.
- У тачки 14. речи: „Начин одређивања прве цифре” замењују се речима: „Начин одређивања цифара”.
- У тачки 20. став 1. подтачка б) брише се.
- У тачки 25. речи: „метролошког упутства, карактеристике” замењују се речима: „метролошке карактеристике”.
- У тачки 29. став 3. под бројем 7.2. речи: „у Прилогу 15” замењују се речима: „у Прилогу 16.”
У ставу 4. речи: „у току еталонирања” замењују се речима: „у току прегледа”.
- Поднаслов 2.2 „Планирање израде метролошких упутстава” мења се и гласи: „Планирање израде војних метролошких упутстава”.
- Тачка 61. мења се и гласи:
„61. Орган за метролошку делатност Министарства одбране доставља војна метролошка упутства метролошким лабораторијама.”
- У тачки 72. подтачка 3. речи: „записнике о метролошком прегледу” замењују се речима: „записнике о прегледу мерне опреме”.
- У тачки 85. подтачка 3. реч: „еталонирао” замењује се речју: „прегледао”.
- У тачки 88. ст. 1. и 2 мењају се и гласе:
„Прва страна записника о прегледу мерне опреме поред података о кориснику, садржи и податке за идентификацију мерне опреме, податке о метролошким прописима по којима је извршен преглед, податке о еталонима и другој мерној опреми (идентификациони број, назив, тип, серијски број, број записника или уверења о прегледу, лабораторију у којој је извршен преглед, датум до када важи преглед) укључујући и метролошку следивост за еталоне који су коришћени, као и закључак о извршеном прегледу. У доњем делу записника прегледао – печат; оверио – печат, број листова и број страна. Стране записника о прегледу мерне опреме раде се на Обрасцу М-9 који је дат у Прилогу 16. овог упутства и чини његов саставни део.
Резултати извршених мерења уносе се у потребном броју листова записника који чине његов саставни део. На листу који садржи резултате мерења обавезно се уноси у горњем десном углу број записника.”
- После тачке 89. додаје се нова тачка 89а, која гласи:
„89а За неисправна мерила издаје се извештај о неисправности који је дат у Прилогу 17а овог упутства и чини његов саставни део.”
- У тачки 90. ст. 3, 4, 5. и 9. бришу се.
Досадашњи ст. 1, 2, 6, 7, 8, 10. и 11. постају чл. 1–7.
- У тачки 91. реч: „жиг” брише се.

14. У тачки 93. став 2 мења се и гласи:

„Мерила се по значају и намени разврставају на:

- 1) мерила која подлежу обавезном оверавању у складу са законом;
- 2) мерила која подлежу обавезном прегледу;
- 3) мерила која подлежу интерним прегледима;
- 4) мерила која не подлежу периодичном прегледу и проглашавају се индикаторима.”

15. У тачки 96. став 3. мења се и гласи:

„Евиденција војних еталона садржи: податке о власнику (назив), идентификациони и номенклатурни број, назив и ознаку војног еталона, период прегледа, датум до када преглед важи, статус еталона (на употреби, у резерви или на оправци) и напомену – примедбу.”

16. У тачки 98 . став 1 мења се и гласи:

„Евиденција мерила садржи: податке о власнику (назив), идентификациони и номенклатурни број, назив и ознаку мерила, период прегледа, датум до када преглед важи, статус мерила (на употреби, у ратној резерви, у резерви или на оправци) и напомену – примедбу.”

17. У тачки 100. став 2 мења се и гласи:

„Картони еталона су плаве боје (#0090FF), а картони мерила су црвене боје (#FF0000).”

18. У тачки 108. став 3. речи: „интеркомпарације еталона” замењују се речима: „међулабораторијска поређења”.

19. У тачки 121. после става 1. додаје се став 2, који гласи:

„Уколико евиденција обухвата више различитих књига, потребно је обезбедити недвосмислену повезаност докумената и ознака који прате прихваћену мерну опрему на преглед.”

20. У тачки 122. подтачка 10) тачка се замењује тачком и запетом и додаје се подтачка 11), која гласи:

„11) за неисправне еталоне и мерила издаје се извештај о неисправности са описом неисправности.”

21. У тачки 123. став 1. речи: „првог и другог степена” бришу се.

Став 2. мења се и гласи:

„По завршеном прегледу мерне опреме врши се уписивање података у књигу евиденције прегледа мерне опреме (Прилог 17б) и у картоне мерне опреме.”

Став 4. мења и гласи:

„У случају да мерна опрема не одговара прописаним метролошким условима, а њене карактеристике се не могу предвиђеним подешавањем довести у границе дозвољеног одступања, верификациона ознака се поништава налепницом за поништавање верификационе ознаке, а опрема се враћа кориснику са препоруком да је ремонтује или расходује. Ако постоји могућност, у договору са корисником извршити условно метролошко потврђивање. У картону уписати ограничења.”

22. У тачки 124. став 5. речи: „верификациона ознака” замењују се речима: „верификациона ознака о извршеном интерном прегледу.”

23. У тачки 127. став 2. подтачка 5) речи: „интеркомпаративних мерења” замењују се речима: „међулабораторијских поређења”.

24. У тачки 129. став 1. подтачка 3) речи: „интеркомпаративним мерењима” замењују речима: „међулабораторијским поређењима.”

25. Прилог 16. замењује се новим Прилогом 16.

26. После Прилога 17. додају се прилози 17а и 17б који чине саставни део овог упутства.

27. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу.”

Број 44-62

У Београду, 14. марта 2022. године

Помоћник министра одбране
за материјалне ресурсе
др **Ненад Милорадовић**, дипл. инж. с. р.

прва страна

Прилог 16.

Образац М-9

Назив и адреса установе или предузећа МЕТРОЛОШКА ЛАБОРАТОРИЈА МЛ _____			
ЗАПИСНИК		Број _____	
О ПРЕГЛЕДУ МЕРНЕ ОПРЕМЕ		Датум _____	
Назив мерила	Произвођач и тип	Идентификациони број	Период прегледа
Корисник	Серијски број		
Почетак прегледа	Завршетак прегледа	Прибор	
		Место прегледа	
Преглед је изведен према:			
Метода:	Директна метода поређења са еталоном за вибрације		
МУП, стандард, препорука:	Према стандарду ISO 16063-21:2003/Adm 1:2016		
Интерно упутство:	Ц43.064		
Упутство произвођача:	ДА ☐	НЕ ☐	
За преглед је коришћена следећа мерна опрема:			
1. 251010 СЕ 001 Акцелерометар, ВК 8305, 452078, 3-69/21 до 22. 02. 2022. г.			
2. 540515 М 404 Побудни осцилатор ВК 1047, 683917, 3-247/21 до 05. 5. 2023. г.			
3. 509380 М 401 Појачавач снаге, ВК 2707, 641807, 3-318/20 до 18. 05. 2021. г.			
4. 502010 РЕ 001 Мултимер НР 3457А, 2703А08982, 1-24/21 до 22. 01. 2023. г.			
5. 251510 М 401 Претпојачавач наелектрисања, ВК 2650, 1278386, 3-405/20 до 09. 07. 2021. г.			
6. 251520 М 403 Претпојачавач наелектрисања, ВК 2626, 1327924, 3-67/21 до 19. 02. 2022. г.			
7. 251030 М 401 Акцелерометар, ВК 8304, 396940, 3-68/21 до 20. 02. 2022. г.			
8. Тело вибратора ВК 4805, 1309081, не еталонира се			
9. Глава вибратора ВК 4812, 642160, не еталонира се			
Метролошка следљивост за таласну дужину 250105ПЕ 001, Keysight 5519В сер. бр. US52140325 уверење ДМДМ бр. 393-2/4-01-3309/2 од 16. 11. 2016. године за АС напон 500705ПЕ001 Ballantine 1600А, сер. бр. 040-2250 уверење ДМДМ бр. 393-2/2-01-978/2 од 30. 04. 2018. год. за фреквенцију 310105 ПЕ 001 Microsemi 5071А, сер. бр. US49353589 уверење ДМДМ бр. 393-2/3-01-2763/2 од 25. 01. 2021. године			
Референтни услови (околине): t = _____ °C RV = _____ % p = _____ mbar	РЕЗУЛТАТИ – ЗАКЉУЧАК – Прегледом је утврђено да еталон или мерило испуњава/не испуњава метролошке услове прописане _____		
	Еталон или мерило испуњава да ☐ не ☐		
	Издата документација		
	Издато УВЕРЕЊЕ О ИСПРАВНОСТИ да ☐ не ☐		
Време прегледа _____ h	Прегледао Печат	Оверава Печат	Број листова
			Лист број

* Уз назив еталона обавезно се уписује да ли је еталон „примарни”, „секундарни” или „радни”.

друга страна

1. Спољашњи преглед мерила						
ВИЗУЕЛНИ ПРЕГЛЕД	Задовољава/Не задовољава					
ФУНКЦИОНАЛНА ИСПРАВНОСТ	Исправно/Неисправно					
КОМПЛЕТНОСТ	Комплетно/Некомплетно					
Подаци о акцелерометру:						
Акцелерометар	ВК8304					
Серијски број	396949					
Осетљивост	1,240	pC/g	0,126	pC/m·s ⁻²		1 g = 9.8057564 m/s ⁻²
Дозвољена грешка <	10	%				
Блок шема повезивања мерне опреме						
2. Провера осетљивости акцелерометра						
	f (Hz)	$A(zv)$ (g)	$A(mv)$ (g)	S_a (pC/g)	G (%)	N (%)
	160	10				
3. Провера амплитудне карактеристике осетљивости наелектрисања						
	f (Hz)	$A(zv)$ (g)	$A(mv)$ (g)	S_a (pC/g)	G (%)	N (%)
	160	1				
	160	3				
	160	5				
	160	7				
	160	10				
	$A(zv)$ – задата вредност убрзања на радном еталону					
	$A(mv)$ – мерена вредност убрзања на радном еталону					
	S_a – осетљивост акцелерометра					
	G – релативна грешка мерења осетљивости					
	N – проширена мерна несигурност					
Напомена: у напомену обавезно уписати број записника претходног прегледа и уочена одступања резултата у односу на претходни преглед. Коментар може да иде и на нов лист.				Број листа		Лист број

Прилог 17а

Назив и адреса установе или предузећа МЕТРОЛОШКА ЛАБОРАТОРИЈА МЛ _____			
На основу члана 23. став 6. Правилника о метролошкој делатности у области одбране („Службени војни лист”, број 19/18) и Решења помоћника министра одбране за материјалне ресурсе И. бр. _____ од _____ . године, издаје се			
ИЗВЕШТАЈ		Број _____	
О НЕИСПРАВНОСТИ <u>МЕРИЛА</u>		Датум _____	
Назив:	Произвођач и тип	Идентификациони број	
Корисник:		Серијски број	
1. Опис неисправности			
2. Узрок неисправности			
3. Предлог за даљи поступак			
Типизирано: извршити поправку мерила или покренути захтев за расход			
Метролог _____ (чин, име и презиме)		Руководилац метролошке лабораторије _____ (чин, име и презиме)	
(М. П.)			

Телефон: _____

Факс: _____

e-mail: _____

231.

На основу члана 56. став 2. Правилника о метролошкој делатности у области одбране („Службени војни лист”, број 19/18), помоћник министра одбране за материјалне ресурсе издаје

Н А Р Е Д Б У**О ИЗМЕНАМА И ДОПУНИ НАРЕДБЕ О МЕРНОЈ ОПРЕМИ КОЈА ПОДЛЕЖЕ ПРЕГЛЕДУ**

1. У Наредби о мерној опреми која подлеже прегледу („Службени војни лист” број 2/19), тачка 2. мења се и гласи:

„2. Обавезном периодичном прегледу, у смислу одредаба чл. 37–41. Правилника о метролошкој делатности у области одбране („Службени војни лист”, број 19/18), подлеже следећа мерна опрема:”

2. У тачки 4. став 1. речи: „за контролу квалитета производа, услуга и заштите” бришу се.

3. У Табели **Област 25 – Вибрације и удари (помак, брзина и убрзање)** класификациони бројеви врсте мерила 2510, 2515, 2517, 2530, 2550, 2560 и 2590, мењају се и гласе:

„2510 Акцелерометри	2
2515 Предпојачивачи акцелерометара	2
2517 Акцелерометарски комплети	2
2530 Мерни претварачи помака, брзине и убрзања при вибрацијама и ударима	2
2550 Анализатори вибрација	2
2560 Компаратори осетљивости	2
2590 Калибратори удара	2”

У **Области 31 – Фреквенција** класификациони број врсте мерила 3199, мења се и гласи:

„3180 Дистрибутивни појачивач .....
 2” |

У **Области 40 – Притисак** класификациони бројеви врсте мерила 4025 и 4066, мењају се и гласе:

„4025 Кварцни манометар .....
 2 |

4066 Барометар аналогни и дигитални .....
 2” |

У **Области 41 – Температура** класификациони бројеви врсте мерила 4130 и 4145, мењају се и гласе:

„4130 Безконтактно мерило температуре. Пирометар .....
 1 |

4145 Термометри са сондом:

кварцни, дигитални, биметални, полупроводнички, са отпорном сондом, са термопаром, контактни, термисторски, са мерним тракама и са флуидом-манометарски .....
 1” |

Додаје се нови класификациони број врсте мерила 4185 који гласи:

„4185 термогигрометар, термобарометар, термохигробарометри .....
 2” |

У **Области 43 – Влажност** класификациони бројеви врсте мерила 4301 и 4312, мењају се и гласе:

„4301 Фиксне тачке влажности .....
 2 |

4312 Хигрометри

а) аналогни .....
 2 |

б) дигитални са сондом .....
 2” |

У **Области 57 – Скуп од више електричних величина**, мења се и гласи:

„5710 Мултифункционални аквизициони системи .....
 2 |

5720 Мултифункционални аквизициони системи у склопу са сензором .....
 2 |

5730 Мерни комплети .....
 2 |

5740 Радар тестери .....
 2” |

4. У тачки 6 став 1. мења се и гласи:

„Рокови прегледа мерила која се користе у производном (технолошком) процесу, одређују се у складу са учесталашћу коришћења који не могу бити дужи од прегледа мерила исте врсте датих у Табели ове наредбе.”

5. Ова наредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном војном листу”.

Број 44-63

У Београду, 14. марта 2022. године

Помоћник министра одбране
за материјалне ресурсе

др **Ненад Милорадовић**, дипл. инж. с. р.

С А Д Р Ж А Ј

	Страна
230. Упутство о изменама и допунама Упутства о спровођењу одредаба Правилника о метролошкој делатности у области одбране	565
231. Наредба о изменама и допуни Наредбе о мерној опреми која подлеже прегледу	571

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
„Службени војни лист”, 11000 Београд, Бирчанинова 5
Главни и одговорни уредник Татјана Оровић, проф.
Телефон: 011/3203-133 (32-133)
Телефон/факс: 011/3000-200
Штампа: Војна штампарија, Београд, Ресавска 406
